СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIJE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA
EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL
CVRIA
LUXEMBOURG

PRESUDA SUDA

9. ožujka 1999.*

„Sloboda poslovnog nastana – Osnivanje podružnice društva koje ne obavlja gospodarsku djelatnost – Zaobilaženje nacionalnog prava – Odbijanje registracije“

U predmetu C-212/97,

povodom zahtjeva koji je Sudu na temelju članka 177. Ugovora o EZ-u podnio Højesteret (Danska), u sporu koji se vodi pred tim sudom između

Centros Ltd

i

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen,

radi prethodne odluke o tumačenju članaka 52., 56. i 58. Ugovora o EZ-u,

SUD,

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik, P. J. G. Kapteyn, J.-P. Puissochet, G. Hirsch i P. Jann, predsjednici vijeća, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J. L. Murray, D. A. O. Edward, H. Ragnemalm, L. Sevón, M. Wathelet (izvjestitelj), R. Schintgen i K. M. Ioannou, suci,

nezavisni odvjetnik: A. La Pergola,

tajnik: H. von Holstein, zamjenik tajnika,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Kammeradvokaten koju zastupa Karsten Hagel-Sørensen, odvjetnik iz Kopenhagena,

* Jezik postupka: danski

– za dansku vladu, Peter Biering, voditelj odjela u Ministarstvu vanjskih poslova, u svojstvu agenta,

– za francusku vladu, Kareen Rispal-Bellanger, zamjenica ravnatelja Uprave za pravosudna pitanja Ministarstva vanjskih poslova, i Gautier Mignot, tajnik za vanjske poslove u istoj upravi, u svojstvu agenata,

– za nizozemsku vladu, Adriaan Bos, pravni savjetnik u Ministarstvu vanjskih poslova, u svojstvu agenta,

– za vladu Ujedinjene Kraljevine, Stephanie Ridley iz Treasury Solicitor's Departmenta, u svojstvu agenta, uz asistenciju Derricka Wyatta, *QC*,

– za Komisiju Europskih zajednica, Antonio Caeiro, pravni savjetnik, i Hans Støvlbæk, član pravne službe, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši na raspravi od 19. svibnja 1998. usmena izlaganja Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, koje zastupa Karsten Hagel-Sørensen, francuske vlade, koju zastupa Gautier Mignot, nizozemske vlade, koju zastupa Marc Fierstra, pravni savjetnik u Ministarstvu vanjskih poslova, u svojstvu agenta, švedske vlade, koju zastupa Erik Brattgård, *departementsråd* u pravnoj službi u Ministarstvu vanjskih poslova, u svojstvu agenta, vlade Ujedinjene Kraljevine, koju zastupa Derrick Wyatt, i Komisije, koju zastupaju Antonio Caeiro i Hans Støvlbæk,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi od 16. lipnja 1998.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Odlukom od 3. lipnja 1997., koja je na Sudu zaprimljena 5. lipnja iste godine, Højesteret je na temelju članka 177. Ugovora o EZ-u podnio zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje članaka 52., 56. i 58. istog ugovora.

2 Zahtjev je podnesen u okviru spora koji se vodi između Centros Ltd (u daljnjem tekstu: Centros), *private limited company* osnovanog 18. svibnja 1992. u Engleskoj i Walesu, i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen (Opća uprava za trgovinu i društva) danskog Ministarstva trgovine, vezano za činjenicu da je ta uprava odbila registraciju podružnice Centrosa u Danskoj.

3 Iz spisa glavnog postupka proizlazi da Centros otkad je osnovan uopće nije bio aktivan. Budući da zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine vezano za upis i uplatu minimalnog temeljnog kapitala ne predviđa nikakvu obvezu društava ograničene odgovornosti, temeljni kapital Centrosa, koji iznosi 100 britanskih funti, nije ni

uplaćen ni stavljen na raspolaganje društvu. Temeljni je kapital podijeljen na dva dijela i njih drže gospodin i gospođa Bryde, danski državljani s prebivalištem u Danskoj. Gospođa Bryde direktorica je Centrosa, čije se sjedište nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini, na adresi prijatelja gospodina Brydea.

4 Prema danskom pravu, Centros se kao *private limited company* smatra stranim društvom ograničene odgovornosti. Pravila koja se odnose na registraciju podružnica (*filialer*) takvih društava uređuje Anpartsselskabslov (Zakon o društvima ograničene odgovornosti).

5 Članak 117. tog zakona osobito predviđa:

„1) Društva ograničene odgovornosti i strana društva istovrsnog pravnog oblika koja imaju adresu u državi članici Europske zajednice mogu obavljati djelatnost u Danskoj putem podružnice“.

6 Tijekom ljeta 1992. gospođa Bryde zatražila je od Erhvervs- og Selskabsstyrelsena registriranje podružnice Centrosa u Danskoj.

7 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen odbio je registraciju s obrazloženjem da Centros, koji u Ujedinjenoj Kraljevini ne obavlja nikakvu gospodarsku djelatnost, zapravo nije htio da se u Danskoj osnuje podružnica, već glavni poslovni nastan, izbjegavajući nacionalna pravila, osobito ona koja se odnose na uplatu minimalnog kapitala čiji je iznos od 200.000 danskih kruna određen Zakonom br. 886 od 21. prosinca 1991.

8 Centros je pred Østre Landsret podnio tužbu protiv odbijajuće odluke Erhvervs- og Selskabsstyrelsena.

9 Østre Landsret prihvatio je argumente Erhvervs- og Selskabsstyrelsena u presudi od 8. rujna 1995., protiv koje je Centros podnio pravno sredstvo pred Højesteret.

10 U okviru tog postupka Centros smatra da je ispunio uvjete koje za registraciju podružnice stranog društva propisuje Zakon o društvima ograničene odgovornosti. S obzirom na to da je društvo zakonito osnovano u Ujedinjenoj Kraljevini, ono u Danskoj ima pravo osnovati podružnicu na temelju članka 52., u vezi s člankom 58. Ugovora.

11 Centros smatra da to što od svog osnivanja nije obavljao nikakvu djelatnost u Ujedinjenoj Kraljevini ne utječe na njegovo pravo na slobodni nastan. Naime, u presudi od 10. srpnja 1986., Segers (79/85, Zb., str. 2375.), Sud je presudio da se članci 52. i 58. Ugovora protive tome da nadležna tijela države članice odbiju direktoru društva pravo na korištenje nacionalnim sustavom zdravstvenog osiguranja samo zbog toga što se sjedište društva nalazi u drugoj državi članici, čak i kada ono nije obavljalo gospodarske djelatnosti.

12 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen smatra da odbijanje registracije nije protivno člancima 52. i 58. Ugovora, s obzirom na to da je razvidno da je osnivanje podružnice u Danskoj način izbjegavanja primjene nacionalnog propisa koji se odnosi na upis i uplatu minimalnog kapitala. Odbijanje registracije opravdano je potrebom zaštite javnih ili privatnih vjerovnika i suugovornika ili pak potrebom sprečavanja prijevarnih stečajeva.

13 U tim je uvjetima Højesteret odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Je li u skladu s člankom 52. kao i s člancima 56. do 58. Ugovora o EZ-u odbijanje registracije podružnice društva sa sjedištem u drugoj državi članici, koje je zakonito osnovano i ima temeljni kapital u iznosu od 100 britanskih funti (približno 1000 danskih kruna) i koje postoji u skladu sa zakonodavstvom te države članice, kada predmetno društvo ne obavlja djelatnosti, već planira osnovati navedenu podružnicu kako bi obavljalo svu djelatnost u zemlji u kojoj je podružnica osnovana, te kada valja smatrati da je cilj primijenjene metode izbjegavanje osnivanja društva u potonjoj državi članici kako se ne bi morao uplatiti minimalni kapital u iznosu od 200.000 danskih kruna (trenutačno 125.000 danskih kruna)?“

14 Svojim pitanjem nacionalni sudac u biti pita protive li se članci 52. i 58. Ugovora tome da država članica odbije registraciju podružnice društva koje je osnovano u skladu sa zakonodavstvom druge države članice u kojoj ima svoje sjedište, a u kojoj ne obavlja gospodarsku djelatnost, kada je svrha podružnice da omogući predmetnom društvu obavljanje cjelokupne djelatnosti u državi u kojoj će podružnica biti osnovana, čime se izbjegava osnivanje društva te time i primjenu pravila o osnivanju društava koja su ondje stroža u pogledu uplate minimalnog temeljnog kapitala.

15 Uvodno valja navesti da Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ne osporava da svako dioničko društvo ili društvo ograničene odgovornosti koje ima svoje sjedište u drugoj državi članici može obavljati poslove u Danskoj preko podružnice. Dakle, prihvaća kao opće pravilo da se u Danskoj može registrirati podružnica društva koje je osnovano u skladu s pravom druge države članice. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen osobito je dodao da bi prihvatio registraciju podružnice u Danskoj kad bi Centros u Engleskoj i Walesu obavljao gospodarsku djelatnost.

16 Prema danskoj vladi, članak 52. Ugovora ne primjenjuje se na predmet u glavnom postupku, s obzirom na to da je u potpunosti riječ o unutarnjoj situaciji Danske. Gospodin i gospođa Bryde, danski državljani, zapravo su u Ujedinjenoj Kraljevini osnovali društvo koje ondje ne obavlja nikakvu stvarnu djelatnost s jedinim ciljem da djelatnosti obavljaju u Danskoj posredstvom podružnice i da tako izbjegnu primjenu danskog zakonodavstva koje se odnosi na osnivanje društava ograničene odgovornosti. U takvim okolnostima to što su državljani jedne države članice

osnovali društvo u drugoj članici ne predstavlja međunarodni element koji je relevantan za pravo Zajednice i osobito za slobodu poslovnog nastana.

17 U odnosu na to valja primijetiti da slučaj u kojemu društvo koje je osnovano u skladu s pravom države članice u kojoj ima svoje sjedište navedeno u osnivačkom aktu želi osnovati podružnicu u drugoj državi članici potpada pod primjenu prava Zajednice. Nije važno to što je društvo osnovano u prvoj državi članici samo zato da bi imalo poslovni nastan u drugoj državi članici u kojoj bi obavljalo najvažniji dio odnosno svu svoju gospodarsku djelatnost (vidjeti u tom smislu gore navedenu presudu Segers, t. 16.).

18 Ni to što su supružnici Bryde osnovali društvo Centros u Ujedinjenoj Kraljevini s ciljem izbjegavanja danskog zakonodavstva, koje nalaže uplatu minimalnog temeljnog kapitala, što nije osporeno ni u pisanim očitovanjima ni na raspravi, ne utječe na ocjenu da osnivanje podružnice britanskog društva u Danskoj ulazi u područje primjene slobode poslovnog nastana u smislu članaka 52. i 58. Ugovora. Pitanje primjene članaka 52. i 58. Ugovora u biti je različito od pitanja može li država članica, koristeći se mogućnostima koje joj pruža Ugovor, poduzeti mjere kako bi spriječila da neki od njezinih državljana pokušaju zlouporabom prava izbjeći primjenu njezinog nacionalnog zakonodavstva.

19 Što se tiče pitanja je li to što je u Danskoj odbijena registracija podružnice njihova društva koje je osnovano u skladu s pravom druge države članice u kojoj ima svoje sjedište prepreka slobodi poslovnog nastana, kako to tvrde supružnici Bryde, valja podsjetiti da sloboda poslovnog nastana koja je državljanima Zajednice priznata u članku 52. Ugovora obuhvaća pravo potonjih da započnu kao i da obavljaju djelatnosti samozaposlenih osoba te da vode i osnivaju poduzeća pod istim uvjetima koje za svoje vlastite državljane propisuje zakonodavstvo države članice u kojoj se nalazi poslovni nastan. Osim toga, članak 58. Ugovora izjednačuje fizičke osobe, državljane država članica, s društvima osnovanima u skladu sa zakonodavstvom države članice u kojoj imaju svoje sjedište navedeno u osnivačkom aktu, središnju upravu ili svoj glavni poslovni nastan unutar Zajednice.

20 Iz navedenog neposredno proizlazi da društva imaju pravo obavljati svoju djelatnost u drugoj državi članici posredstvom agencije, podružnice ili filijale, s time da mjesto njihova sjedišta navedenog u osnivačkom aktu, središnja uprava ili mjesto glavnog poslovnog nastana služi, kao što je to državljanstvo kod fizičkih osoba, tomu da se utvrdi pripadnost pravnom sustavu države članice (vidjeti u tom smislu presudu Segers, t. 13., presudu od 28. siječnja 1986., Komisija/Francuska, 270/83, *Zb.*, str. 273., t. 18., presudu od 13. srpnja 1993., Commerzbank, C-330/91, *Zb.*, str. I-4017., t. 13. i presudu od 16. srpnja 1998., ICI, C-264/96, *Zb.*, str. I-4695., t. 20.).

21 Međutim, stalna praksa u državi članici da se pod određenim uvjetima odbija registracija podružnice društva koje ima svoje sjedište u drugoj državi članici

sprečava društva koja su osnovana u skladu sa zakonodavstvom druge države članice da se koriste pravom na poslovni nastan koje imaju na temelju članaka 52. i 58. Ugovora.

22 Slijedom toga, takva praksa predstavlja prepreku korištenju slobodama koje su tim odredbama zajamčene.

23 Danska nadležna tijela, međutim, smatraju da se supružnici Bryde ne mogu s uspjehom pozvati na te odredbe, s obzirom na to da je jedini cilj osnivanja željenog društva zaobilaženje primjene nacionalnog prava koje uređuje osnivanje društava ograničene odgovornosti i zbog toga predstavlja zlouporabu prava na poslovni nastan. Kraljevina Danska slijedom toga ima pravo poduzeti mjere protiv te zlouporabe tako da zabrani registraciju podružnice.

24 Iz sudske prakse Suda doista proizlazi da, zahvaljujući mogućnostima koje su predviđene Ugovorom, država članica ima pravo poduzeti mjere kako bi spriječila neke državljane da zlouporabom prava pokušaju izbjeći primjenu njihova nacionalnog zakonodavstva i da se stranke zlouporabom prava ili na prijevaran način okoriste pravilima Zajednice (za slobodu pružanja usluga osobito vidjeti presudu od 3. prosinca 1974., Van Binsbergen, 33/74, *Zb.*, str. 1299., t. 13., presudu od 3. veljače 1993., Veronica Omroep Organisatie, C-148/91, *Zb.*, str. I-487., t. 12. i presudu od 5. listopada 1994., TV10, C-23/93, *Zb.*, str. I-4795., t. 21.; za slobodu poslovnog nastana presudu od 7. veljače 1979., Knoors, 115/78, *Zb.*, str. 399., t. 25. i presudu od 3. listopada 1990., Bouchoucha, C-61/89, *Zb.*, str. I-3551., t. 14.; za slobodno kretanje robe presudu od 10. siječnja 1985., Leclerc i dr., 229/83, *Zb.*, str. 1., t. 27.; za socijalnu zaštitu presudu od 2. svibnja 1996., Paletta, C-206/94, *Zb.*, str. I-2357., t. 24.; za slobodno kretanje radnika presudu od 21. lipnja 1988., Lair, 39/86, *Zb.*, str. 3161., t. 43.; za zajedničku poljoprivrednu politiku presudu od 3. ožujka 1993., General Milk Products, C-8/92, *Zb.*, str. I-779., t. 21.; za pravo društava presudu od 12. svibnja 1998., Kefalas i dr., C-367/96, *Zb.*, str. I-2843., t. 20.).

25 Međutim, iako u takvim okolnostima nacionalni sudovi mogu u svakom pojedinom slučaju, temeljeći odluku na objektivnim elementima, voditi računa o zlouporabi prava ili prijevarnom postupanju predmetnih osoba te im, ako bi to bio slučaj, uskratiti pravo na pogodnosti koje daju odredbe prava Zajednice na koje se pozivaju, oni svejedno prilikom ocjene takvog postupanja moraju voditi računa o ciljevima koji se namjeravaju postići predmetnim odredbama Zajednice (gore navedena presuda Paletta, t. 25.).

26 U slučaju iz predmeta u glavnom postupku valja navesti da su nacionalne odredbe, primjenu kojih su zainteresirane osobe pokušale izbjeći, pravila koja uređuju osnivanje društava, a ne pravila o obavljanju određenih profesionalnih djelatnosti. Cilj odredbi Ugovora koje se odnose na slobodu poslovnog nastana upravo je to da se društvima koja su osnovana u skladu sa zakonodavstvom države članice i koja na području Zajednice imaju svoje sjedište navedeno u osnivačkom aktu,

središnju upravu ili mjesto glavnog poslovnog nastana omogući da posredstvom agencije, podružnice ili filijale obavljaju djelatnost u drugim državama članicama.

27 U tim okolnostima to što državljanin države članice koji želi osnovati društvo može odabrati da ga osnuje u državi članici čija mu pravila o društavima izgledaju blaža i osnovati podružnice u drugim državama članicama ne predstavlja samo po sebi zlouporabu prava na poslovni nastan. Zapravo, pravo osnivanja društva u skladu sa zakonodavstvom države članice i osnivanja podružnice u drugim državama članicama sastavni je dio korištenja slobodom poslovnog nastana koja je unutar zajedničkog tržišta zajamčena Ugovorom.

28 U odnosu na to okolnost da pravo društava nije u cijelosti usklađeno unutar Zajednice nije od važnosti; štoviše, uvijek je otvorena mogućnost da Vijeće, na temelju ovlasti koje su mu dodijeljene člankom 54. stavkom 3. točkom (g) Ugovora o EZ-u, dovrši to usklađenje.

29 Osim toga, iz točke 16. gore navedene presude Segers proizlazi da to što društvo ne obavlja nikakvu djelatnost u državi članici u kojoj ima svoje sjedište, nego obavlja svoje djelatnosti isključivo u državi članici u kojoj ima podružnicu nije dovoljan dokaz da postoje zlouporaba prava i prijevarno postupanje koji bi dopustili potonjoj državi članici da tom društvu uskrati pravo na pogodnosti odredaba Zajednice koje se odnose na pravo poslovnog nastana.

30 U tim okolnostima nije u skladu s člancima 52. i 58. Ugovora to što je država članica odbila registrirati podružnicu društva koje je osnovano u skladu s pravom druge države članice u kojoj ima svoje sjedište zbog toga što mu podružnica omogućuje da obavlja svu svoju gospodarsku djelatnost u državi domaćinu, što za posljedicu ima to da se u odnosu na sekundarni poslovni nastan zaobilazi primjena nacionalnih pravila koja se odnose na upis i na uplatu minimalnog kapitala, s obzirom na to da sprečava svako korištenje pravom na slobodni sekundarni poslovni nastan čije poštovanje osiguravaju upravo članci 52. i 58.

31 Konačno valja razmotriti može li se predmetna nacionalna praksa opravdati razlozima na koje se pozivaju danska nadležna tijela.

32 Pozivajući se na članak 56. Ugovora i na sudsku praksu Suda koja se odnosi na važne razloge u općem interesu, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen smatra da obveza da se kod društava ograničene odgovornosti upiše i uplati minimalni temeljni kapital ima dvostruki cilj: s jedne strane, ojačati financijsku stabilnost društva radi zaštite javnih vjerovnika od opasnosti nenaplativosti javnih tražbina, s obzirom na to da, za razliku od privatnih vjerovnika, javni vjerovnici ne mogu osigurati svoje tražbine putem jamstva ili kaucije i, s druge strane, općenito zaštititi sve vjerovnike, privatne ili javne, sprečavanjem prijevarnog stečaja zbog nemogućnosti plaćanja društava čija prvotna kapitalizacija nije bila dovoljna.

33 Erhvervs- og Selskabsstyrelsen dodaje da ne postoji blaže sredstvo za postizanje tog dvostrukog cilja. U stvari, drugi način zaštite vjerovnika, i to donošenje

pravila koja pod određenim uvjetima predviđaju mogućnost dovođenja u pitanje osobne odgovornosti članova društva, bio bi stroži od obveze upisivanja i uplate minimalnog temeljnog kapitala.

34 Nakon što je utvrđeno da istaknuti razlozi ne ulazi u područje primjene članka 56. Ugovora, valja podsjetiti da prema sudskoj praksi Suda nacionalne mjere koje mogu ometati ili činiti manje privlačnim korištenje temeljnim slobodama zajamčenima Ugovorom moraju ispunjavati četiri uvjeta: moraju se primjenjivati na nediskriminirajući način, moraju biti opravdane važnim razlozima u općem interesu, moraju biti prikladne za ostvarenje cilja kojem teže i ne smiju ići dalje od onoga što je potrebno za ostvarenje tog cilja (vidjeti presude od 31. ožujka 1993., Kraus, C-19/92, *Zb.*, str. I-1663., t. 32. i od 30. studenoga 1995., Gebhard, C-55/94, *Zb.*, str. I-4165., t. 37.).

35 Ti uvjeti u konkretnom slučaju iz predmeta u glavnom postupku nisu ispunjeni. Prije svega, predmetna praksa nije prikladna za postizanje cilja zaštite vjerovnika kojem teži, budući da bi, u slučaju da je predmetno društvo obavljalo djelatnost u Ujedinjenoj Kraljevini, njegova podružnica bila registrirana u Danskoj te da bi u tom slučaju danski vjerovnici bili u jednako lošem položaju.

36 Nadalje, s obzirom na to da se društvo o kojem se raspravlja u glavnom postupku predstavlja kao društvo engleskog prava, a ne kao društvo danskog prava, i vjerovnici društva obaviješteni su o tome da se na njega primjenjuje različito zakonodavstvo od onoga koje uređuje osnivanje društva s ograničenom odgovornošću u Danskoj te da se radi svoje zaštite se mogu pozvati na neke propise prava Zajednice kao što su Četvrta direktiva Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. na temelju članka 54. stavka 3. točke (g) Ugovora o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava (SL L 222, str. 11.) (neslužbeni prijevod) i Jedanaesta direktiva Vijeća 89/666/EEZ od 21. prosinca 1989. o zahtjevima objavljivanja podataka u vezi s podružnicama koje su u nekoj državi članici otvorile određene vrste trgovačkih društava na koje se primjenjuje pravo druge države (SL L 395, str. 36.) (neslužbeni prijevod).

37 Osim toga, suprotno onomu što su izložila danska nadležna tijela, mogu se donijeti mjere koje su blaže ili manje zadiru u temeljne slobode, a koje, primjerice, javnim vjerovnicima mogu pružiti pravnu mogućnost da im se daju potrebna jamstva.

38 Konačno, okolnost da država članica ne može odbiti registraciju podružnice društva koje je osnovano u skladu sa zakonodavstvom druge države članice u kojoj ima svoje sjedište ne isključuje mogućnost da prva država poduzme sve mjere radi zaštite od prijevare ili njezina sankcioniranja, bilo u odnosu na isto društvo, u tom slučaju na temelju suradnje s državom članicom u kojoj je osnovano, bilo u odnosu na članove društva glede kojih se utvrdi da su njegovim osnivanjem pokušali izbjeći svoje obveze prema javnim ili privatnim vjerovnicima koji imaju sjedište na području predmetne države članice. U svakom

slučaju, borba protiv prijevare ne opravdava praksu odbijanja registracije podružnice društva koje ima svoje sjedište u drugoj državi članici.

39 Stoga na postavljeno pitanje valja odgovoriti na način da nije u skladu s člancima 52. i 58. Ugovora da država članica odbije registraciju podružnice društva, koje je osnovano u skladu sa zakonodavstvom druge države članice u kojoj ima svoje sjedište a da ondje ne obavlja gospodarsku djelatnost, kada je svrha podružnice da omogući predmetnom društvu da obavlja svu svoju djelatnost u državi u kojoj će ta podružnica biti osnovana i da pritom izbjegne da ondje osnuje društvo čime također izbjegava primjenu pravila o osnivanju društava koja su stroža u pogledu plaćanja minimalnog temeljnog kapitala. Međutim, to tumačenje ne brani da nadležna tijela predmetne države članice poduzmu sve mjere kojima mogu spriječiti ili sankcionirati prijevare, bilo u odnosu na isto društvo, u tom slučaju u suradnji s državom članicom u kojoj je osnovano, bilo u odnosu na članove društva glede kojih se utvrdi da su njegovim osnivanjem zapravo pokušavali izbjeći svoje obveze prema privatnim ili javnim vjerovnicima koji imaju sjedište na području predmetne države članice.

Troškovi

40 Troškovi danske, francuske, nizozemske i švedske vlade te vlade Ujedinjene Kraljevine kao i Komisije, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne naknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku koji je uputio Højesteret odlukom od 3. lipnja 1997., odlučuje:

Nije u skladu s člancima 52. i 58. Ugovora da država članica odbije registraciju podružnice društva, koje je osnovano u skladu sa zakonodavstvom druge države članice u kojoj ima svoje sjedište a da ondje ne obavlja gospodarsku djelatnost, kada je svrha podružnice da omogući predmetnom društvu da obavlja svu svoju djelatnost u državi u kojoj će ta podružnica biti osnovana i da pritom izbjegne da ondje osnuje društvo čime također izbjegava primjenu pravila o osnivanju društava koja su stroža u pogledu plaćanja minimalnog temeljnog kapitala. Međutim, to tumačenje ne brani da nadležna tijela predmetne države članice poduzmu sve mjere kojima mogu spriječiti ili sankcionirati prijevare, bilo u odnosu na samo društvo, u tom slučaju u suradnji s državom članicom u kojoj je osnovano, bilo u odnosu na članove društva glede kojih se utvrdi da su njegovim

osnivanjem zapravo pokušavali izbjeći svoje obveze prema privatnim ili javnim vjerovnicima koji imaju sjedište na području predmetne države članice.

Rodríguez Iglesias Kapteyn Puissochet

Hirsch Jann Mancini

Moitinho de Almeida Gulmann Murray

Edward Ragnemalm Sevón

Wathelet Schintgen Ioannou

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 9. ožujka 1999.

Tajnik Predsjednik

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias